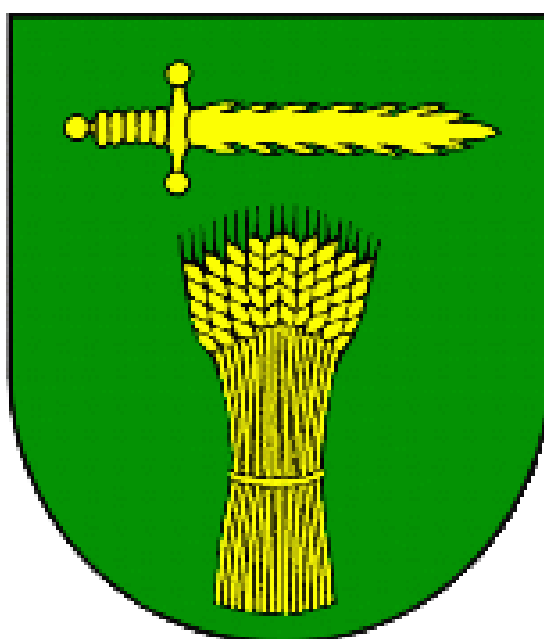

Program rozvoja obce Michalok

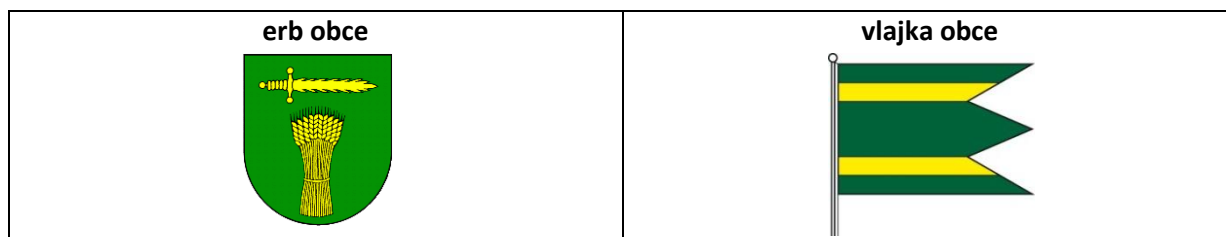
2015 – 2022

Názov:	Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022
Územné vymedzenie:	obec Michalok
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	20.01.2016
Dátum platnosti:	od 21.01.2016 do 31.12.2022
Verzia ¹ :	1.0
Publikovaný verejne:	20.01.2016
Vypracoval:	Ing. Michal Dvorjak a kol.

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Michalok

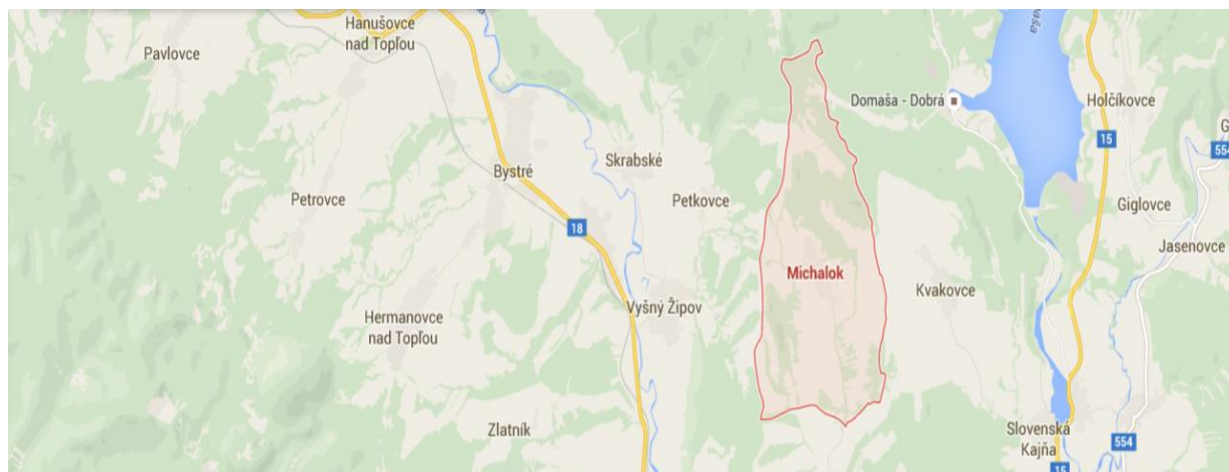
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Vranov nad Topľou
Historický región:	Horný Zemplín
Poloha stredu obce:	48°59'27s s.g.š. a 21°37'57s v.z.d
Nadmorská výška stredu obce:	256 m.n.m
Rozloha katastra:	12,32 km ²
Počet obyvateľov:	306
Hustota obyvateľstva:	24,84 obyv./km ²
PSČ:	094 23
Evidenčné číslo vozidiel:	VT

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obecný úrad Michalok č. 62 094 23 Merník
Web:	www.obecmichalok.sk
Email:	obecmichalok@orangemail.sk
Telefón:	+421 57 44 22 985; 0915 935 458
IČO:	00 332 577

Poloha obce

Obsah

ÚVOD	5
Zámer spracovania Programu rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022	6
ANALYTICKÁ ČASŤ	10
Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát	10
Analýza vnútorného prostredia	11
História	11
Prírodné pomery	11
Kvalita životného prostredia	12
Obyvateľstvo	16
Dopravná infraštruktúra	18
Technická infraštruktúra	18
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	18
Školstvo, kultúra a šport	18
Administratívno-správne služby	19
Cestovný ruch a kultúrne pamiatky	19
Finančná analýza	20
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	21
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	21
Analýza vonkajšieho prostredia	22
Štrukturálne fondy v programovom období 2015-2022	23
STEEP analýza	26
Zhodnotenie súčasného stavu územia	26
SWOT analýza	26
Kľúčové faktory a disparity územia	27
STRATEGICKÁ ČASŤ	28
Strategická vízia a strategický cieľ obce	29
Stratégia rozvoja	30
PROGRAMOVÁ ČASŤ	33
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí	33
Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov	34
Príprava projektov	34
REALIZAČNÁ ČASŤ	36
Akčný plán obce	36

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO	36
Stručný popis komunikačnej stratégie	37
System monitorovania a hodnotenia	38
FINANČNÁ ČASŤ	39
Indikatívny finančný plán	39
System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania	42
ZÁVER	46
PRÍLOHY	47
Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO.....	47
Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva).....	47
Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO.....	48
Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve	49

ÚVOD

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome miléníí a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program rozvoja obce Michalok“ s výhľadom do roku 2022 (PRO) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom obce Michalok sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie hospodárskeho, sociálneho, a environmentálneho rozvoja obce Michalok, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Michalok sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Východiskami pre formulovanie Programu rozvoja obce Michalok boli:

- vízia obce Michalok,
- čiastkové vízie spracované pracovnými skupinami pre tvorbu PRO,
- analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia obce,
- analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre obec v oblastiach ekonomického rozvoja, ľudských zdrojov, sociálneho rozvoja, životného prostredia a technickej infraštruktúry,
- analýzy problémov identifikované pracovnými skupinami,
- stromy cieľov,
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja PSK,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Princíp tvorby PRO je založený na kvalitných a overených dátach. Je výsledkom komplexných analýz v troch kľúčových oblastiach a vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia, v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia ako aj vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách, aktivitách a rozvojových projektoch.

Zámer spracovania Programu rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022
Forma spracovania	<p>Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022 (ďalej len „PRO 2015-2022“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p> <p>Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PRO bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, zohľadňovať bude ciele a priority zakotvené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú:</p> <p>Za obec: Kordinátor riadiaceho tímu Viera Mihočová - starostka obce Členovia riadiaceho tímu Ján Hudák Zuzana Džujková</p> <p>Za zhotoviteľa: Člen riadiaceho tímu Ing. Michal Dvorjak - externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkovú koordináciu spracovania PRO 2015-2022, - zostavenie Zámeru spracovania PRO, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickú vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok

	<p>s výhľadom na 2 roky,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO, - informovanie verejnosti o realizácii PRO, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PRO, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. <p>Pre účely spracovania dokumentu budú zriadené 3 pracovné skupiny pre oblasť hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia. Členovia pracovných skupín za obec budú nominovaní starostom obce, príp. obecným zastupiteľstvom. Členstvo v pracovných skupinách pre partnerské organizácie a pre zainteresovanú verejnosť budú ponúkané na báze dobrovoľnosti a so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu bude uzatvorená partnerská dohoda.</p> <p>Členovia hospodárskej pracovnej skupiny: Michal Dvorjak Ján Hudák Viera Mihočová</p> <p>Členovia sociálnej pracovnej skupiny: Zuzana Džujková Agnesa Peštová Michal Dvorjak</p> <p>Členovia environmentálnej pracovnej skupiny: Lucia Buc Balická Jozef Hamorník Viera Mihočová</p> <p>Spracovanie PRO prebiehalo v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bola pravidelne informovaná o priebežných výstupoch. Názory verejnosti boli zozbierané formou dotazníkového prieskum realizovaného cestou MAS Slanské vrchy – Topľa.</p>
Obdobie spracovania	od 20.9.2015 do 31.12.2015
Financovanie spracovania	rozpočet obce

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú5): Osnova PRO

Osnova PRO

Úvod

Táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO,
- stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PRO.

Časť 1: Analytická časť

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Časť 2: Strategická časť

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Časť 3: Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Časť 4: Realizačná časť

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Časť 5: Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

Obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

Prílohy

- Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO
- Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Zdroj: vlastné spracovanie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľoch. Obsahuje komplexné hodnotenie rozvojovej úrovne priestoru, disponibility rozvojového potenciálu obce (obyvateľstvo, miestne hospodárstvo, miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami, sociálna infraštruktúra, prírodné zdroje, technická infraštruktúra) a analýzu východiskovej situácie obce Michalok s väzbami na širšie územie, ako aj na legislatívu, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilitu verejných zdrojov a systému ich prerozdelenia. Určuje hlavné faktory rozvojového potenciálu a odhaduje budúci vývoj s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a faktorov rozvoja územia obce a jeho ľudí.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Formulár 4 (Ú8): Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	Priebežne	Lokálna	Obecný úrad Michalok
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015	2008-2015	Regionálna	www.po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004	Od 2004	Regionálna	www.po-kraj.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh	2020	Národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	Od 2001	Národná	www.telecom.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	Európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Formulár 5 (A1): Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Michalok Štatistický úrad SR Mestská a osobná štatistika Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obecmichalok.sk www.statistics.sk www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx
Sociálna sféra	Obec Michalok Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.obecmichalok.sk www.upsvar.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Michalok	www.obecmichalok.sk
Zdravotníctvo	Obec Michalok	www.obecmichalok.sk
A iné		www.zemplin.eu www.obecmichalok.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza vnútorného prostredia

História

Predpokladá sa, že sídlisko založil Šoltýs so svojimi usadlíkmi. Najstarší písomný doklad o dedine a kostole pochádza z roku 1332. V listine o deľbe majetku hradného panstva Čičva z roku 1363 bola obec zapísaná v tvare „MYHALKFALUA,“. Názov obce odvodený od slova „MICHAL,“ bol neskôr maďarizovaný „MIHALKÓ,“ a „FELSOMIHALYI,“. Z histórie hodno spomenúť aj účasť miestnych obyvateľov na roľníckom povstaní. Vlastníkmi obce od roku 1363 boli Rozgoňovci majitelia panstva Čičva a neskôr ich dedičia. V 17.st. Šošovci, Čákiovci a zemanovia, koncom 18. storočia Kecerovci a v 19. storočí Bujanovičovci. Tunajší obyvatelia sa v minulosti venovali hlavne poľnohospodárstvu. Na prelome 17.- 18. storočia obec patrila medzi stredne veľké dediny.

Pri osídľovaní slovenského územia nemeckým etnikom v roku 1899 bola obec osídlená formou zakúpenia majetkov obce roľníkmi z českého Tachova. Nemecké etnikum malo v obci aj školu, no po II. svetovej vojne došlo k ich vystáhovaniu. V roku 1940 mala obec v doterajšej histórii najviac - 784 obyvateľov. JRD 1 .mája bolo založené v roku 1952, kde pracovala väčšina obyvateľov obce.

Prírodné pomery

Kataster obce sa vyznačuje vysokou lesnatosťou. Najväčšiu časť zaberajú zmiešané lesy a v okrajových častiach kroviny. Z listnatých drevín sú najviac zastúpené buky, hraby a brezy. Z ihličnanov hlavne borovica obyčajná, smrekovec opadavý, jedľa a smrek obyčajný. Bohatý je výskyt lesných plodov ako čierne maliny, trnky a lesné jahody. Okrem vegetácie typickej pre zmiešané lesy mierneho pásma rastu tu aj vzácne druhy. Z drevín je to drieň obyčajný a z chránených druhov rastlín je to najmä – črievičník papučkový, vstávač vojenský a vstávač purpurový, vemenník dvojlistý, prilbovka dlholistá a veternice. Vzhľadom na už spomínanú vysokú lesnatosť katastra obce má silné zastúpenie aj zoocenóza zmiešaného lesa a to hlavne jeleň obyčajný, srnec hôrny, diviak a líška obyčajná. V korunách stromov sídli napr. myšiak hôrny, jastrab, sojka obyčajná, sýkorka a drozd čierny . Z chránených druhov tu stretneme netopiera, sovu, kačku divú, bažanta obyčajného, alebo jarabicu

poľnú. V posledných rokoch je zvýšený výskyt plazov a to hlavne užovky sivej, slepúcha či vretenice obyčajnej.

Zo severu do územia obce zasahuje Ondavská vrchovina a Beskydské predhorie Mernickou pahorkatinou. Z východnej a južnej časti vbieha Východoslovenská pahorkatina s časťami Toplianska niva a Vranovská pahorkatina. Podslánska pahorkatina spolu s Hanušovskou pahorkatinou lemujú západnú časť katastra obce. Pôdotvornými procesmi vznikli na území prevažne hnedé pôdy. Ich pôdna reakcia je kyslá, až veľmi kyslá. Značná horizontálna a vertikálna členitosť terénu a rozdielna svahovitosť pozemkov obmedzujú používanie veľkovýrobnej mechanizácie.

Obcou preteká potok Čičavka, ktorá pramení pod Bučkami, preteká cez obec Merník, obec Čičavu a vo Vranove nad Topľou sa vlieva do rieky Topľa. Priberá niekoľko menších prítokov, z ktorých najväčší je pravostranný prítok Podlazný potok.

Územie obce patrí do mierne teplej klimatickej oblasti.

Kvalita životného prostredia

Priemysel, energetika, doprava a ťažba nerastných surovín, majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinno-prírodné prostredie v katastrálnom území obce a jej blízkom okolí. Obec leží na území, ktoré sa vyznačuje väčšou alebo menšou variabilitou prírodných a antropogénnych javov, čo závisí od jeho geologických, geomorfologických a iných pomerov. Charakterizuje ho značná pestrosť prírodných hodnôt, ale aj rôznorodé spôsoby jeho hospodárskeho využitia.

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územno-plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Kotliny a údolia v okolí obce sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií z priemyselných aglomerácií. Relatívnu homogénnosť územia narúšajú iba priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia v oblasti je miestny drevospracujúci a chemický priemysel a miestne vykurovacie systémy. Významným zdrojom znečistenia je Chemko Strážske. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú mestské kotolne, automobilová doprava, ako aj sekundárna prašnosť. Emisie základných znečisťujúcich látok v regióne postupne klesajú. Príčinou je nahrádzanie menej ušľachtilých palív ušľachtilejšími (zemný plyn), ako aj všeobecný pokles výroby a spotreby energie.

Určitou výnimkou sú emisie oxidov dusíka, ktoré nie sú do takej miery závislé na type paliva ako emisie oxidu siričitého a tuhých látok, ale závisia predovšetkým od režimu spaľovania.

Bukóza a.s. Vranov – zdrojom znečistenia ovzdušia je energetika a technologické zdroje. Veľmi závažnými únikmi z technologického procesu sú merkaptány a chlór. Odstavením výroby viskózovej buničiny sa odstráni všetky škodliviny vznikajúce pri tejto výrobe. Pri bielení bude chlór nahradený peroxidom vodíka a kyslíkom. Neskondenzovateľné plyny, ktorých hlavnou zložkou sú merkaptány, budú separované do dvoch prúdov: plyny s nízkou koncentráciou budú spaľované v rekonštruovanom regeneračnom kotli (riadené spaľovanie, vylúčenie mazutu, elektrofilter) a vysokokonzentrované plyny sa spália v samostatnom spaľovacom zariadení. Odplyny z bieliarne a prípravne bieliacich roztokov sa budú prať v alkalickej práčke. V energetickej oblasti sú prekračované sprísnené ekologické limity len u oxidu siričitého, čo sa odstráni spaľovaním nízkosírnateho uhlia, dreveného odpadu v kotloch a ich čiastočnou plynofikáciou.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Biologické odpady sa ukladajú v kompostéroch, kde dochádza k ich zhodnocovaniu. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečuje zmluvná organizácia Marius Pedersen a.s.

Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má od roku 2006 stúpajúcu tendenciu. V súlade so záväznou časťou Programu odpadového hospodárstva je potrebné zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite na podporu triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo naďalej zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Tabuľka č. 1 : Zber komunálneho a separovaného odpadu z domácností (2015)

Názov odpadu	Frekvencia zberu
Komunálny odpad	26x ročne (2-3 x do mesiaca)
Papier	12 x ročne
Sklo	12 x ročne
Plasty	12 x ročne
Kovy	12 x ročne
Elektroodpad	2 x ročne
Nebezpečné odpady	2 x ročne
Pneumatiky	2 x ročne
Veľkoobjemový odpad	2 x ročne

Zdroj: Obec

Ochrana vody

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júla 2004. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Kvalita vody v tokoch je ovplyvňovaná produkciou priemyselných a splaškových vôd a intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou spojenou s používaním hnojív.

Z hľadiska širších územných vzťahov v okrese sú najvýznamnejšími tokmi rieka Topľa a Ondava. Topľa, až po profil Giraltovce, je zaradená do kategórie vodárenských tokov a jej vody sú využívané na zásobovanie miest Bardejov a Giraltovce pitnou vodou. Kvalita vody je však napriek tomu nepriaznivá. V celom tomto úseku je evidovaný zvýšený obsah nerozpustených látok, dusitanových iónov (V. trieda) a veľmi nepriaznivé je aj mikrobiologické znečistenie (IV-V. trieda). Okrem obcí, v ktorých absentujú žiadúce čistiarenské kapacity, kvalitu ovplyvňuje aj poľnohospodárska činnosť a ďalšie antropogénne činnosti (lesohospodárska činnosť, komunikácie, skládky a i.) Vplyv odpadových vôd z Bardejova kvalitu vody ešte viac zhoršuje, vyskytujú sa i ťažké kovy (ortuť, kadmium, olovo) a prítok Radomky prináša znečistenie fenolmi. Najmä z uvedeného dôvodu je využívanie vody Tople pre zásobovanie Giraltoviec neúnosné a vyžaduje sa iný zdroj. V ďalšej trati až po ústie do Ondavy sa kvalita Tople v zásade nemení, aj keď niektoré ukazovatele sa najmä vplyvom čistejších prítokov zlepšia. Ondava na celom úseku v riešenom území VÚC je zaradená do kategórie vodárenských tokov, s odberom vody nad Svidníkom a v Sedliskách, pre úpravu na pitné účely pre mestá Svidník a Vranov nad Topľou. V profile Kučín je odber pre úpravňu Chemka Strážske, s možnosťou dodávky pre SKV Michalovce.

Akosť vody Ondavy nad Svidníkom je najnegatívnejším ukazovateľom mikrobiologické znečistenie a voda je podmienenčne vhodná na úpravu pre pitné účely. Pod Svidníkom sa kvalita vody, v dôsledku vypúšťania nečistených odpadových vôd z mesta, výrazne zhoršuje. Obsah organických látok indikuje znečistenú vodu a zlúčeniny dusíka, nerozpustené látky s bakteriologickým znečistením až vodu veľmi silne znečistenú. Ľavostranný prítok Ladomírka, ktorý je vodárenským tokom podstatnejšie neprispieje k vylepšeniu vody Ondavy. Nepriaznivú kvalitu vody v celom hodnotenom úseku ešte zhoršujú nedostatočne čistené odpadové vody zo Stropkova, takže do VN Veľká Domaša priteká voda s celým radom ukazovateľov na úrovni V. triedy kvality. Za súčasnej kvality pritekajúcej vody by VN Veľká Domaša nemohla byť výhľadovým zdrojom pitnej vody. Pre tento zámer je nutné, v zhode s rozhodnutím Okresného úradu vo Svidníku o inovovanej stavebnej uzávere, prísne rešpektovať opatrenia, ktoré sú v rozhodnutí stanovené. V nádrži Domaša, v jej centrálnej časti, sa kvalita vody evidentne vylepšuje, ale pri priehradnom múre, v letnom období, sa zisťujú negatívnejšie výsledky z hľadiska mikrobiologického znečistenia vody a zvýšený je aj obsah železa a mangánu.

Priaznivú kvalitu vody v toku pod nádržou negatívne ovplyvňujú ľavostranné prítoky Olka a Ondavka. V úseku od Vranova nad Topľou až po sútok s Topľou, nadmerne zhoršujú akosť vody odpadové vody z Bukózy Vranov a o niekoľko km nižšie ešte odpadové vody z Chemka Strážske, ktoré sa do Ondavy dostávajú cez Kyjovský potok. Kyslíkové ukazovatele indikujú na tomto úseku silne znečistenú vodu (IV trieda) a podľa základného chemického zloženia a biologického stavu až veľmi silne znečistenú povrchovú vodu (V trieda).

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Východoslovenských vodární a kanalizácií, a.s.. Oblasť je významnou z hľadiska prirodzenej akumulácie podzemných vôd, ktoré sa využívajú ako pitná voda. Keďže sa v dôsledku prírodných daností dostávajú povrchové znečistenia do týchto vôd bez dostatočnej filtrácie, ich kvalita priamo závisí od vhodného spôsobu ľudskej činnosti. V prvom rade ide o poľnohospodárstvo a s ním spojenú chemizáciu. Nesprávnymi postupmi a nakladaním s priemyselnými hnojivami a a skládkami domového odpadu, ale i škodlivými zásahmi jednotlivcov, sa kvalita podzemných vôd znižuje.

Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 95 %. Pitná voda pre obec je zabezpečená z podzemného vodného prameňa, ktorý sa nachádza nad obcou. V posledných rokoch pre dlhodobé sucha v letných

mesiacoch obec má problémy so zásobovaním domácnosti v hornej časti obce. Vodovod v obci bol vybudovaný v 70-tých rokoch a preto často dochádza aj k poruchám na hlavnej trase vodovodného potrubia. Zásobovanie pitnou vodou zabezpečujú Východoslovenské vodárne a kanalizácie – Vranov nad Topľou. Obec plánuje v najbližšej budúcnosti rozšírenie vodovodnej infraštruktúry na zvyšnú časť obce. Obyvatelia, ktorí nie sú napojení na vodovodnú infraštruktúru si zabezpečujú pitnú vodu z vlastných studní. Kvalita takýchto vôd mnohokrát nespĺňa potrebné kvalitatívne predpoklady.

Podstatná časť zdrojov podzemných vôd v okolí obce, podľa STN 75 7111 "Pitná voda", je vyhovujúca bez potreby náročnejších úprav. Existujú však lokality zdrojov podzemnej vody s problematickou, príp. ohrozenou kvalitou vody, v ktorých niektoré zdroje sú dokonca hygienickou službou navrhované na vyradenie z využívania. Ide o lokality:

- riečne náplavy Cirochy od Sniny po ústie a Laborca od Humenného s pokračovaním v Košickom kraji, ktoré obsahujú najčastejšie vodu so zvýšeným obsahom železa a mangánu, ropných látok a agresívneho oxidu uhličitého;
- riečne náplavy Ondavy od Domaše s pokračovaním za hranicou Prešovského kraja infiltrujú povrchové vody rieky Ondavy, čo vedie primárne k nárastu hodnôt NEL, amónnych iónov a sekundárne železa a mangánu;
- podzemné vody v riečnych náplavoch Tople vykazujú pomerne dobrú kvalitu. Napriek tomu sa zisťuje zvyšovanie hodnoty pH, chloridov, obsahu organických látok (CHSK_{Mn}) a koliformných baktérií.

Niektoré uvedené zložky vo vodách v aluviálnych náplavách uvedených riek, hlavne v nížinných oblastiach, majú prirodzený pôvod (železo, mangán, zvýšený obsah oxidu uhličitého, amónnych látok, ale aj síranov a chloridov). Väčšina týchto zdrojov je však situovaná do údolných rovín, využívaných najmä poľnohospodárstvom. Je tu tiež priemysel, osídlenie, cesty, železničné trate a toky, v okolí ktorých sú vodné zdroje obvykle znečistené. Uvedené bodové i plošné zdroje ovplyvňujú v niektorých prípadoch kvalitu podzemných vôd v pririečnych zónach veľmi negatívne.

Ochrana podzemných vôd v obci sa zameria najmä na:

1. Zníženie plošného zaťaženia povodia organickými látkami (budovanie kanalizácií, ČOV, zber olejov, likvidácia netesných septikov).
2. Zlepšenie kvality vody v potoku Čičavka, pretekajúceho obcou- predovšetkým zabezpečením čistenia odpadových vôd
3. Dodržiavanie zásad hospodárenia v pásmach hygienickej ochrany. Ide spravidla o údolné nivy, s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, ktorej dôsledkom je najmä postupné zvyšovanie dusíkatých látok v podzemných vodách. Veľký podiel na znečisťovaní má i priemysel (zvyšovanie NEL, chlórované ľahké uhľovodíky a iné polutanty).
4. Stanovenie ekologických limitov, čím sa zabráni nadmernej exploatácii podzemných vodných zdrojov v pririečnych zónach. Ekologické limity budú predstavovať kompromis medzi potrebou vodohospodárskych organizácii zabezpečujúcich dodávku pitnej vody na jednej strane a hydrologicko-hydrogeologického pohľadu na zabránenie preexploatacie podzemných vôd na strane druhej.
5. Doplnenie existujúcich technológií úpravy podzemných vôd z aluviálnych náplavov o novú vhodnejšiu technológiu.

Obyvateľstvo

Obec Michalok má 306 obyvateľov (31.12.2014) s väčším podielom mužského obyvateľstva. Obyvateľstvo má klesajúcu tendenciu.

Tabuľka č. 2 : Počet obyvateľov obce Michalok v rokoch 2010-2014 k 31.12.

	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyv.	311	320	306	306	306
Muži	176	180	175	174	171
Ženy	135	138	131	132	135

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Z celkového počtu 320 obyvateľov (údaje podľa roku 2011) sa viac ako polovica hlási k rímskokatolíckej cirkvi. K evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 107 obyvateľov čím predstavuje druhé najzastúpenejšie náboženské vyznanie v obci. V malom počte sa v obci nachádzajú príslušníci gréckokatolíckej cirkvi a reformovanej kresťanskej cirkvi. U 14 obyvateľov nebolo zistené náboženské vyznanie.

Tabuľka č. 3: Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	110	80	190
Gréckokatolícka cirkev	7	1	8
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	58	49	107
Reformovaná kresťanská cirkev	0	1	1
Nezistené	6	8	14
Spolu	181	139	320

Zdroj: SODB 2011

V obci je výrazne zastúpené obyvateľstvo so slovenskou národnosťou. Až u 13 občanov nie je zistená národnosť.

Tabuľka č. 4: Obyvateľstvo podľa národnosti a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	175	132	307
Nezistená	6	7	13
Spolu	181	139	320

Zdroj: SODB 2011

Dominantnú skupinu v obci predstavujú osoby ekonomicky aktívne v počte 150. V obci sa nachádza aj veľa nepracujúcich dôchodcov s celkovým počtom 89 osôb. Najväčšiu skupinu zo závislých osôb predstavujú deti do 16 rokov v počte 35 osôb. Na rodičovskej dovolenke je 1 osoba. V obci sa nachádzajú aj osoby nezávislé a osoby závislé, nezistené.

Tabuľka č. 5: Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity a pohlavia

	Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicke aktívne	100	50	150
Osoby na rodičovskej dovolenke	0	1	1
Nepracujúci dôchodcovia	36	53	89
Ostatní nezávislí	0	2	2
Osoby závislé (spolu)	41	28	69
• <i>deti do 16 rokov</i>	22	13	35
• <i>študenti stredných škôl</i>	17	9	26
• <i>študenti vysokých škôl</i>	2	6	8
Ostatní závislí, nezistení	4	5	9
Úhrn obyvateľstva	181	139	320

Zdroj: SODB 2011

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Prešovskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a ale jej súčasná úroveň je spolu s Košickým krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci pohybuje v rozmedzí 37 až 41 osôb. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 5 rokov pohybovala v rozpätí od 11,56 % (2013) do 12,81 % (2012). V rozmedzí piatich rokov bolo vždy evidovaných viac mužských uchádzačov o zamestnanie ako ženských.

Tabuľka č. 6: Vývoj nezamestnanosti v obci

	2010	2011	2012	2013	2014
Evidovaní UoZ - muži	27	24	22	23	22
Evidovaní UoZ - ženy	11	16	19	14	18
Spolu	38	40	41	37	40
Miera nezamestnanosti v %	11,88	12,50	12,81	11,56	12,50

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Národný úrad práce (NÚP) ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. NÚP je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s NÚP vo Vranove nad Topľou, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri

realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Dopravná infraštruktúra

Obyvatelia obce Michalok majú prístupné len cestné spojenie. Dopravné spojenie obce s okolím zabezpečuje SAD Humenné, stredisko Vranov nad Topľou. Obec má 2 autobusové zastávky. Počas pracovných dní množstvo denných spojov spĺňa požiadavky občanov, cez víkendy je však autobusová doprava značne obmedzená.

Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 7: Vybavenie technickou infraštruktúrou v obci

Vodovod	áno	elektrina, verejné osvetlenie	áno
kanalizácia	nie	mobilný operátor	áno
ČOV	nie	internet	áno
Plyn	áno		

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti, dorast a lekáreň sú vo Vranove nad Topľou. Stomatologické ambulancie a ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa tiež nachádzajú v okresnom meste Vranov nad Topľou, kde sú lokalizované aj nemocnice. Záchranná zdravotná služba a stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli taktiež vo Vranove nad Topľou. V obci funguje Dobrovoľný hasičský zbor. Tento zbor v prípade mimoriadnej udalosti v obci spolupracuje s profesionálnymi hasičmi. V obci sa nachádza 1 predajňa zmiešaného tovaru. Najbližší bankomat, pobočky bank, pobočky zdravotných poisťovní a najbližšia čerpacia stanica sa nachádzajú vo Vranove nad Topľou.

Tabuľka č. 8: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Pošta	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekárneň	nie	Čerpacia stanica	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Školstvo, kultúra a šport

Školstvo

Materská škola bola v obci bola zrušená ešte v 80-tych rokoch. ZŠ pre 1-4 ročník bola pre nedostatok žiakov zrušená v roku 2002. V súčasnosti školopovinné deti navštevujú ZŠ Sídliisko II, alebo cirkevnú ZŠ vo Vranove nad Topľou. Tieto ZŠ vytvárajú čo najvhodnejšie personálne, materiálno-technické, bezpečnostné a hygienické podmienky na dosiahnutie splnenia cieľov a kľúčových kompetencií vytýčených pre primárne vzdelávanie. Od 1. ročníka majú žiaci možnosť pracovať s výpočtovou technikou. Edukačný proces v základných školách zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci – učiteľky

pre 1. stupeň ZŠ, vychovávateľky a učiteľia náboženskej výchovy, ktorí majú požadovanú odbornú a pedagogickú spôsobilosť.

Kultúra.

Obecný úrad zabezpečuje vysielanie obecného rozhlasu a prenajíma kultúrno-spoločenskú sálu na rozličné kultúrne podujatia. V obci sa organizuje viacero kultúrnych akcií ako sú napr. Poľovnícky ples, /organizuje poľovnícke združenie „Bučky,, /Sánkovačka, Stavanie mája, Medzinárodný deň deti, Október mesiac úcty k starším, Mikuláš a Silvestrovská kapustnica. Tieto spoločenské akcie už majú niekoľko ročnú tradíciu. Kultúrno –spoločenská miestnosť je využívaná občanmi obce na oslavy okrúhlych narodenín, krstín, svadieb a karov. V kultúrnej miestnosti sa občania stretávajú aj na valných zhromaždeniach, ktoré zvoláva výbor Urbariátu, lesného a pasienkového spoločenstva Michalok a schôdzach COOP Jednoty, ktoré pôsobia v obci. Evanjelickým veriacim k bohoslužbám slúži chrám Boží ,ktorý bol dokončený v roku 1993. Rímskokatolíckym veriacim slúži Kostol Ružencovej Panny Márie, ktorý bol postavený koncom 18. storočia a je zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok – vid' stránka obce.

Šport

Pre šport v obci slúži futbalové trávnaté ihrisko, ktoré pre zlý prístup je málo využívané. V zimných mesiacoch je možnosť lyžovania a sánkovania na okolitých kopcoch. V letných mesiacoch slúži na rekreáciu vodná nádrž Domaša, ktorá sa nachádza neďaleko obce. Pekná príroda okolo obce láka ľudí počas celého roka na pešie túry.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka č. 9: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska daňového úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Vranov nad Topľou
Sídlo Okresného súdu	Vranov nad Topľou
Sídlo Okresného úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Vranov nad Topľou

Zdroj: vlastné spracovanie

Cestovný ruch a kultúrne pamiatky

V posledných rokoch sa začína rozvíjať hlavne cykloturistika. Cykloturistickými chodníkmi a poľnými cestami je možnosť sa dostať na najvyšší vrch obce – Bučky, do obce Petkovce , Kvakovce a odtiaľ na rekreačnú oblasť Domaša - stredisko Dobrá. Pri peších túrach je krásny pohľad na Slánske vrchy, vodnú nádrž Domaša a pri bezoblačnosti aj na štít Tatier.

1. V obci Michalok sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) zapísané nasledujúce nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“ alebo „kultúrne pamiatky“):

- KOSTOL – rímskokatolícky Panny Márie Ružencovej – č. ÚZPF: 1985/1

Ponúka historickej cennosti ako polygonálne zakončené presbytérium, ktoré je zaklenuté českou plackou so štukovým zrkadlom a rastlinnou ornamentikou, pruskú klenbu, volútové hlavice, rokajový štukový dekor a vitrážové rozety.

- SÍDLISKO, Chraščice – č. ÚZPF: 4764/1

2. Evidované archeologické lokality – historické jadro obce – územie s evidovanými archeologickými nálezmi (najstaršia zmienka o obci k roku 1332)

- novostavba rodinného domu M.Ondovčáka – nálezy z doby bronzovej, doby rímskej a stredoveku (AÚ)

- svah vyvýšeniny za domom M.Ondovčáka na vyšnom konci obce – nálezy z doby bronzovej

- záhrada J. Sabola, č. d. 64 – poklad mincí zo 16. -17. storočia

- pozemok M. Čoreja – nálezy z neskorého stredoveku (AÚ)

- záhrada J. Sarika - nálezy zo stredoveku (AÚ)

- záhrada J. Kováča, č. d. 12 – nálezy z novoveku (AÚ)

2. Chraščice (pri dome J. Harcuľu, Koscelny laz, západne od domu J. Chvaščáka) – na území vymedzenom osadou, Podlaznym potokom, poľnou cestou Michalok – Petkovce a západným okrajom intravilánu – v troch polohách zachytené sídliská z mladšej doby bronzovej – NKP, evidovaná v ÚZPF č. 4764/1

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky ob-

ce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou programového rozpočtu budú teda aj zámery vyjadrené v tomto Programe rozvoja obce.

Prehľad majetku a zdrojov

Tabuľka č. 10: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)

AKTÍVA		PASÍVA	
Neobežný majetok spolu	228255	Vlastné imanie	151129
Dlhodobý nehmotný majetok	0	Výsledok hospodárenia	150684
Dlhodobý hmotný majetok	155096	- minulé roky	147127
Dlhodobý finančný majetok	73159	- účtovné obdobie	3557
Obežný majetok spolu	17586	Závazky	5030
Zásoby	0	Rezervy	2429
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0
Pohľadávky	0	Závazky	2601
Finančné účty	17586	Bankové úvery a ostatné	0
Časové rozlíšenie	190	Časové rozlíšenie	0

Zdroj: Záverečný účet obce za rok 2014

Tabuľka č. 11: Štruktúra príjmov obce v roku 2014

	eur	Podiel na bežných príjmoch (%)	Podiel na celkových príjmoch (%)
Bežné príjmy celkom	56 036	100	99,01
Daňové príjmy	50 185	89,56	99,71
- podielov dane	42 480	75,81	99,95
- dane z nehnuteľností	5 288	9,44	98,85
- iné miestne dane a poplatky	2 049	3,66	97,55
Nedaňové príjmy	12 403	22,13	97,66
Granty a transfery	4 611	8,23	92,22
Kapitálové príjmy celkom	0	0	0
Príjmové finančné operácie	0	0	0
Príjmy spolu	56 036		99,01

Zdroj: Záverečný účet obce 2014, upravené

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Dotazníkový prieskum bol realizovaný prostredníctvom miestnej akčnej skupiny Slanské vrchy – Topľa a z neho plynúce podnety sú zapracované v rámci tohto dokumentu.

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Obec má spracovanú realizačnú projektovú dokumentáciu na štyri investičné zámery. Jedná sa o rekonštrukciu budovy kultúrneho domu a obecného úradu, odkanalizovanie obce (spoločná investícia s obcami Merník a Čičava) rekonštrukciu obecného rozhlasu a rekonštrukciu miestnych komunikácií v obci Michalok. Na dva projektové zámery je vydané stavebné povolenie.

Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu rozvoja obce predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá pre Michalok predstavujú mestá Hanušovce nad Topľou (5. skupina centier osídlenia), Vranov nad Topľou (2b. skupina centier osídlenia), Gíraltovce (5. skupina centier osídlenia) a Prešov (1a. skupina centier osídlenia) Humenn.

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

1. rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
2. rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
3. rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny

Z pohľadu rozvoja územia najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o.i.) severoslovenským koridorom, čiže najbližšie k Michalku v okolí Prešova. Z Prešova do Vranova nad Topľou smeruje rozvojová os II. stupňa.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom).

Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako

celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť Horného Zemplína by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava - Trnava - Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti zemplínskeho regiónu a do Vranova nad Topľou (okresu patriaceho z hľadiska výšky miery nezamestnanosti medzi najproblémovejšími okresy Slovenska) smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Rozvoj Prešovského kraja podľa národnej stratégie bude výrazne závislý od budovania technickej infraštruktúry. Výrazné zaostávanie je spôsobené najmä súčasnou slabou rozvinutosťou celého Východoslovenského kraja. Slabá rozvinutosť technickej infraštruktúry znemožňuje využívanie na rozvoj priemyslu, služieb a cestovného ruchu. Významným zdrojom nerovnováh bude aj v budúcnosti demografická skladba a populačný vývoj obyvateľstva.

Prešovský kraj je hospodársky najslabším regiónom na Slovensku. Relatívne silnými centrami boli okresy Poprad a Prešov. Zároveň sever a východ Prešovského kraja patria výkonnostne k najslabším regiónom SR. Ekonomickú situáciu robí problematickým aj demografický vývoj, kde je očakávaný vyšší rast počtu obyvateľov. Túto situáciu zrejme nebude tento kraj schopný riešiť z vnútorných zdrojov a bude odkázaný na vonkajšiu pomoc.

Podiel Prešovského kraja na Slovenskom HDP stále výrazne klesá. Počas rokov 1998 - 2006 poklesol z 9 % na 8,1 %, pričom tu bolo zamestnaných až 11,7 % zamestnancov na Slovensku. Multiplikátor HDP na zamestnanosti 0,72 najslabší a zároveň hlboko zaostáva za predposledným regiónom.

Štrukturálne fondy v programovom období 2015-2022

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov pre realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indiktívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014-2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP VaI)

- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK - CZ 2014-2020
- SK - AT 2014-2020
- PL - SK 2014-2020
- SK - HU 2014-2020
- ENI HU - SK - RO - UA 2014-2020

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa
- ETC Dunaj

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG
- ESPON
- INTERACT
- URBACT

Pre obec Michalok sú najvýznamnejším a najpravdepodobnejším zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce PL - SK 2014-2020 a z Programu rozvoja vidieka 2014-2020.

Program rozvoja vidieka 2014-2020 bude financovať rozvojové projekty obcí v rámci Opatrenia č. 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach. Oprávnenými žiadateľmi o podporu budú v rámci tohto Opatrenia najmä obce do 1 000 obyvateľov vrátane, pričom celková finančná alokácia na realizáciu Opatrenia č. 7 je 119 500 000,00 eur.

V rámci spomínaného Opatrenia č. 7 Programu rozvoja vidieka budú mať obce do 1 000 obyvateľov možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky cez štyri podopatrenia:

Podopatrienie 7.2. - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Popis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí - úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.3 - Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy

Popis operácie:

- vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí s rýchlosťou min. 30 Mbit/s, vrátane zariadenia verejne prístupného miesta;
- oprávnené budú projekty zavádzania tzv. "poslednej míle". Riešenie prístupových sietí bude nadväzovať na ukončenie prvej fázy výstavby regionálnych sietí, financovanej z OP II, resp. tam, kde už sú regionálne siete dostupné a je preukázané zlyhanie trhu;
- oprávnené sú činnosti, ktoré sa týkajú investícií do infraštruktúry širokopásmového internetu, napr.: * vytvorenie a zabezpečenie prístupu k širokopásmovej infraštruktúre vrátane zariadení na prenos a zber signálu (backhaul) a pozemných zariadení (napr. pevné, pozemné, bezdrôtové alebo satelitné technológie alebo kombinácie týchto technológií);
* budovanie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry (napr. inžinierske siete, ako je kladenie káblových rozvodov a zapájanie iných sieťových prvkov, ako sú napr. neaktívované optické vlákna atď.) v súčinnosti s ostatnými infraštruktúrami (energetické, dopravné, vodné, kanalizačné siete atď.).

Podopatrenie 7.4 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Popis operácie:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry -napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátróv, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú / spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov - investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania - rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií spojených s úsporou energie - len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 - Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;

- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhladkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 6 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Starnutie obyvateľstva, migrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny
Móda	Kontakt s obyvateľmi pomocou technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmeny vlády ako výsledok volieb

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce.

Formulár 7 (A5) - SWOT analýza a príklad dôležitých otázok

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pekná príroda, čistá obec, dobrá kvalita života • pravidelný zber komunálneho a separovaného odpadu z domácností • relatívne častá autobusová doprava • archeologické nálezy v osade Chraščice • komplexná plynofikácia a vodovod v obci • prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol) • pravidelné kultúrne akcie • existencia webovej stránky obce farský RK úrad 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • slabá úroveň podnikateľských aktivít • úzky sortiment tovarov v obchodoch • nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia • nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP • neexistencia športovísk a priestorov na šport • nie je vybudovaná kanalizácia • obecné komunikácie sú v nevyhovujúcom stave • nie sú vybudované chodníky
--	--

<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni • minimalizácia negatívneho dopadu odpadov na ŽP a skvalitnenie systému zberu, separácie a zhodnocovania odpadov zavádzaním účinných motivačných opatrení • vytvorenie podmienok pre aktivizáciu obyvateľov v komunitných centrách • podpora efektívnosti verejných služieb strategickým plánovaním, komunitným organizovaním a elektronizáciou výmeny informácií • voľné budovy na využitie 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich obecných objektov • nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi • nedostatočný systém na znižovanie tvorby odpadov a zhodnocovanie odpadov • chýbajúce sociálne služby na území obce • nízky záujem obyvateľov o veci verejné
---	---

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja

- zvýšenie atraktivity územia mikroregiónu
- nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- skvalitnenie životného prostredia
- zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb
- vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
- rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- podpora rozvoja poľnohospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva

Hlavné disparity rozvoja

- emigrácia obyvateľstva - z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu absencie ponuky pracovných miest, slabej ponuky služieb a možností sebarealizácie
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby - z dôvodu nevýhodnej periférnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí - malá obec, nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva - obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- nízka úroveň miezd - úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva
- slabo vybudovaná sociálna infraštruktúra - obec nemá poštu, MŠ, ZŠ
- slabo vybudovaná technická infraštruktúra – obec nemá kanalizáciu, ČOV
- nedostatok sociálnych a zdravotných služieb
- nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života

STRATEGICKÁ ČASŤ

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieňa aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu rozvoja obce Čierne nad Topľou na roky 2015 – 2022 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PRO obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzerať. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Michalok:

Obec Michalok je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým sa snaží poskytovať kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickkej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Michalok na roky 2015 – 2022. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti sú považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov.

Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporované globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Prešovského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí (PO) na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôbené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie regionálneho rozvoja sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Michalok stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Hospodárska oblasť – táto prioritná oblasť pozostáva z dvoch priorít: technická infraštruktúra (kanalizácia, rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce, oprava obecných ciest, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.) a partnerská spolupráca (spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca).

Sociálna oblasť – prioritná oblasť pozostávajúca z troch rozvojových priorít: verejné priestory a administratívne služby (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.), sociálna infraštruktúra a služby (podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci a pod.) , kultúra a šport (výstavba/rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení, podpora kultúrnych a športových podnikov a telies).

Environmentálna oblasť – tretia prioritná oblasť pozostáva z dvoch rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam) a ochrana životného prostredia a majetku (budovanie protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňovať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 8 (S2) - Hierarchia cieľov v štruktúre strategického dokumentu

V í z i a						
1.Prioritná oblasť - Hospodárska		2.Prioritná oblasť - Sociálna			3.Prioritná oblasť - environmentálna	
Technická infraštruktúra	Partnerská spolupráca	Verejné priestory a administratívne služby	Sociálna infraštruktúra a služby	Školstvo, kultúra a šport	Odpadové hospodárstvo	Ochrana ŽP a majetku
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	1.2 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce	2.1 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov 2.2 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb a podpora rozvoja informačnej spoločnosti	2.3 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života 2.6 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia	Opatrenia: 3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Boj proti čiernym skládkam	3.3 Prevencia pred živelnými pohromami

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár 9 (S3) - Záznam z verejného prerokovania

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022

Pripomienkovanie realizoval: obecný úrad

Termín pripomienkovania: 20.1.2016

Oznam uverejnený: na verejnej tabuli obce

Text dokumentu k dispozícii: obecný úrad

Spôsob doručenia pripomienok: osobne, poštou, do schránky, e-mailom

Priamo oslovené subjekty: obecné zastupiteľstvo, mimovládne organizácie

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *meno, dňa, kontakt*

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie odborného útvaru:

Pripomienka č. 2

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *meno, dňa, kontakt*

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*
Zdôvodnenie odborného útvaru:

Počet pripomienok: celkový počet: ..... akceptované: .....

Zápis vypracoval: *meno, funkcia, dňa, podpis*

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úrovni opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Formulár 10 (P1) - Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michalok	Hospodárska – technická infraštruktúra
	1.1.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu	Hospodárska – technická infraštruktúra
	1.1.3 Výstavba chodníkov	Hospodárska – technická infraštruktúra
2.1 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	2.1.1 Úprava verejných priestranstiev	Sociálna – verejné priestory a administratívne služby
	2.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu	Sociálna - kultúra/ informovanie verejnosti
	2.1.3. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Sociálna - bezpečnosť
2.2 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	2.2.1 Prestavba nevyužitých budov bývalej ZŠ a Jednoty na Dom seniorov	Sociálna – sociálna infraštruktúra a služby
2.3 Podpora spoločenského a kultúrneho života	2.3.1 Parkovisko pri Dome smútku	Sociálna – sociálna infraštruktúra a služby
2.4 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a cestovného ruchu	2.4.1 Výstavba multifunkčného a detského ihriska	Sociálna – školstvo, kultúra a šport
	2.4.2 Výstavba cyklotrasy	Sociálna – školstvo, kultúra a šport
	2.4.3 Výstavba vyhliadkovej veže na Bučkoch	Sociálna – cestovný ruch
3.1 Podpora likvidácie tekutých odpadov	3.1.1 Výstavba splaškovej kanalizácie	Environmentálna – odpadové hospodárstvo
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami	3.2.1 Estetizácia miestneho potoka Čičavka, oprava mostov	Environmentálna – ochrana ŽP a majetku

Zdroj: vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PRO. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PRO obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PRO obce boli stanovené ako nulové v roku 2015, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2020.

Príprava projektov

Formulár (P3) - Formulár pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1				
Názov projektu	Rekonštrukcia kultúrneho domu v obci Michalok			
Garant	Obec Michalok			
Kontaktná osoba garanta	Viera Mihočová, starostka obce			
Partneri garanta (spolupráca s ...)	-			
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do .....)	august 2016 – september 2017			
Stav projektu pred realizáciou	Budova v zlom technickom stave, prevádzka energeticky náročná			
Cieľ projektu	Modernizácia a zvýšenie energetickej efektívnosti budovy			
Výstupy	Zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov – zníženie verejných výdavkov			
Užívatelia	Pracovníci obce Obyvatelia obce			
Indikátory monitoringu	Zníženie verejných výdavkov			
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa			
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO			
Poznámky				
Realizácia projektu				
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)		
Príprava projektovej dokumentácie	Odbor prípravy projektov EÚ	01/2016		
Vydanie stavebného povolenia	Odbor výstavby	02/2016		
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Odbor prípravy projektov EÚ	03/2016		
Výber dodávateľa, podpis zmluvy	Odbor výstavby	02/2016 – 03/2016		
Realizácia projektu	Odbor výstavby	06/2016 – 08/2016		
Kolaudácia	Odbor výstavby + ZŠ	09/2016		
Financovanie projektu				
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	z toho verejné zdroje	z toho súkromné

		(eur)					zdroje
			EU	ŠR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2016	1 800	0	0	0	1 800	0
Realizácia projektu	2016-2017	120 000	120 000	0	0	0	0
Spolu		121 800	120 000	0	0	1 800	0

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Základné údaje o projektovom zámere č. 2							
Názov projektu				Rekonštrukcia miestnych komunikácií			
Garant				Obec Michalok			
Kontaktná osoba garanta				Viera Mihočová, starostka obce			
Partneri garanta (spolupráca s ...)				-			
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do .....)				august 2017 – september 2018			
Stav projektu pred realizáciou				MK v zlom technickom stave			
Cieľ projektu				Modernizácia a rekonštrukcia MK			
Výstupy				Rekonštruované MK o dĺžke 400 m			
Užívatelia				Obyvatelia obce			
Indikátory monitoringu				Zníženie verejných výdavkov na údržbu			
Zmluvné podmienky				VO - výber dodávateľa			
Riziká				Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO			
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik		Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Príprava projektovej dokumentácie		Odbor prípravy projektov EÚ			01/2014		
Vydanie stavebného povolenia		Odbor výstavby			02/2014		
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh		Odbor prípravy projektov EÚ			05/2017		
Výber dodávateľa, podpis zmluvy		Odbor výstavby			06/2017 – 07/2017		
Realizácia projektu		Odbor výstavby			08/2017 – 09/2018		
Kolaudácia		Odbor výstavby + ZŠ			10/2018		
Financovanie projektu							
Druh výdavku		Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje			z toho súkromné zdroje
				EU	ŠR	VÚC	Obec
Spracovanie projektovej dokumentácie		2016	750	0	0	0	750
Realizácia projektu		2016-2017	100 000	100 000	0	0	0
Spolu			100 750	100 000	0	0	750

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PRO.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár (R6) - Akčný plán

Akčný plán pre oblasť hospodársku, sociálnu a environmentálnu v obci Michalok			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 1.1 Zlepšiť efektívne využívanie finančných prostriedkov			
Aktivita 1.1.1 Pravidelne organizovať stretnutia s predstaviteľmi subjektov pôsobiacich na území okresu v hospodárskej oblasti. Spoločne formulovať návrhy na riešenie problémov s financovaním projektov v obci. Návrhy realizovať a vyhodnocovať.	každý rok od 2015	Obec Michalok	0
Opatrenie 1.2 Zvýšiť objem finančných prostriedkov			
Aktivita 1.2.1 Aktualizovať zásobník projektov z mimorozpočtových zdrojov. Podporovať a realizovať projekty na získanie mimorozpočtových financií pre rozvoj obce.	2015-2020	Obec Michalok	kofinancovanie 0% variantne 5%

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO

Partnermi pri realizácii PRO sú najmä obyvatelia obce. V úvodnej fáze prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol samosprávou distribuovaný do domácností a ktorý bol taktiež zverejnený na web stránke obce ako online formulár. Obyvatelia boli aj takto prizvaní do procesu spracovania a zúčastnili sa tiež verejných stretnutí, kde komunikovali svoje požiadavky a podieľali sa tak na definovaní silných a slabých stránok svojej obce. V závere procesu spracovania aktívne pristupovali k prero-

kovaniu finálneho návrhu PRO. Rovnako boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu aj poslanci a zamestnanci OcÚ.

Vypracovaním a schválením tohto programu rozvoja obce plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce je jej **starosta**. Ten zodpovedá za systém riadenia PRO, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča rozšíriť kompetencie Komisie správy majetku a rozvoja obce tak, aby táto fungovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PRO, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PRO a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod. Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PRO berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PRO prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PRO a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu rozvoja obce sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PRO bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PRO bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár (R5) - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvý-krát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dosiahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostky obce, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ap.

Zdroj: vlastné spracovanie

FINANČNÁ ČASŤ

Indikatívny finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022 budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet mesta (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viac zdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Formulár (F5) – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Rok								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
I. Hospodárska politika – oblasť		0,06	0,1	0,06		0,2			0,42 mil. €
II. Sociálna politika – oblasť			0,05	0,5	0,05	0,1	0,02	0,08	0,8 mil. €
III. Environmentálna politika – oblasť				0,6	0,4	0,2	0,3	0,2	1,7 mil. €

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár (F6) - Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Michalok

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb – trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje	
				mesiac/rok - mesiac/rok			a=b+e+f+g+h	b=c+d					Národné celkom
I. Hospodárska politika						420 000 €	420 000 €	15%	85%	0 %	0 %	0%	0%
Opatrenie 1.1	1.2.1 Cestná komunikácia	2111 - Cestné komunikácie	100 000 €	2017-2018	100 000 €	100 000 €							
	1.1.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu	1220 Budovy pre administratívu	120 000 €	2016-2017	120 000 €	120 000 €							
	1.1.3 Výstavba chodníkov	2111 - Cestné komunikácie	200 000 €	2020	200 000 €	200 000 €							
II. Sociálna politika						800 000 €	800 000 €	15%	85%	0 %	0 %	0%	0%
Opatrenie 2.1	2.1.1 Úprava verejných priestranstiev	2420 Ostatné inžinierske stavby, i.n.	50 000 €	2018	50 000 €	50 000 €							
	2.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu	2224 Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	50 000 €	2020	50 000 €	50 000 €							
	2.1.3. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2224 Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	50 000 €	2019	50 000 €	50 000 €							
Opatrenie 2.2	Prestavba nevyužitých budov bývalej ZŠ a SD Jednota na	1230 Budovy pre obchod a služby	450 000 €	2018	450 000 €	450 000 €							

	Dom seniorov											
Opatrenie 2.3	Parkovisko pri Dome smútku	2111 Cestné komunikácie	Parkovisko pre 50 vozidiel	2021	20 000 €	20 000 €						
	Výstavba multifunkčného a detského ihriska	2411 Športové ihriská	Ihrisko s umelou trávou o rozmeroch 24x12 m	2022	80 000 €	80 000 €						
Opatrenie 2.4	Výstavba cyklotrasy	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	2 km	2020	50 000 €	50 000 €						
Opatrenie 2.5	Výstavba vyhladkovej veže na Bučkoch	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	výška 12 m	2017	50 000 €	50 000 €						
III. Environmentálna politika					1 700 000 €	1 700 000 €	15%	85%	0%	0%	0%	0%
Opatrenie 3.1	3.2.2 Kanalizácia	2223 - Miestne kanalizácie	napojenie 300 obyvateľov	2018-2020	1 200 000 €	1 200 000 €						
Opatrenie 3.2	3.2.1 Estetizácia miestneho potoka Čičavka, oprava mostov	2420 Ostatné inžinierske stavby, i.n.	0,4 km potoka, opravené 3 mosty	2021-2022	500 000 €	500 000 €						
Celkom					2 920 000 €	2 920 000 €	15%	85%	0%	0%	0%	0%

Zdroj: vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PRO bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce. Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce.

Formulár č. F 2 - Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Dopravná infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov		
A	Dopravno-hospodársky význam	Spojenie s cestami vyššieho dopravného významu D, RC, I. triedy, plnenie funkcie privádzača na D, RC, intenzita dopravy presahujúca priemernú intenzitu v danej triede, situovanie cesty v území bez nadradenej cestnej siete a pod.	Nespĺňa	0		
			Spĺňa	1		
		Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy (napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nespĺňa	0		
			Spĺňa	1		
		Prepojenia významných stredísk cestovného ruchu	Nespĺňa	0		
			Spĺňa	1		
		Dopravné prepojenie priemyselných zón a prekladísk intermodálnej prepravy	Nespĺňa	0		
			Spĺňa	1		
		Cesta prepája centrá osídlenia zadané v KURS 2011 (v zásade sa jedná o mestá, ktoré majú z hľadiska hospodárskeho rastu regiónov najväčší rozvojový potenciál)	Nespĺňa	0		
			Spĺňa	1		
		B	Dopravná prevádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity (v kraji)	Nespĺňa	0
					Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý	0		
			nevyhovujúci/havarijný	1		
		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	bezchybný až zlý	0		
			veľmi zlý/havarijný	1		

D	Bezpečnosť	Dopravná nehodovosť v danom úseku v rámci okresu (porovnanie hustoty dopravných nehôd na príslušnej ceste v okrese s priemernou hustotou v kraji)*	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejným službám a zlepšenie mobility pracovnej sily	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Posilnenie významnej vnútroregionálnej rozvojovej osi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti cestnej siete	nízka	<0;5)
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností cestnej siete	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností cestnej siete vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13>

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita poskytovaných sociálnych služieb	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
		Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
D	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita, deti so špeciálnymi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú inú investíciu	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej infraštruktúre	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju – podpora zamestnanosti	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
Projekt umožňuje poskytovanie iných (sociálnych, zdravotníckych) služieb	Nespĺňa	0		
	Spĺňa	1		

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry	nízka	<0;5)
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13>

Vzdelávacia infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita výchovno vzdelávacieho procesu	Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
D	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti školského zariadenia pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita, deti so špeciálnymi potrebami a pod./	Nespĺňa	0
			Spĺňa	3
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú PZI (inú investíciu)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej infraštruktúre	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju – podpora malého a stredného podnikania	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry	nízka	<0;5)
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13>

Environmentálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Ekologický - hospodársky význam	Odstránenie systémových porúch	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Vhodné využitie krajinno-ekologických prvkov	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Spoločný projekt viacerých obcí	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
B	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav jednotlivých stavieb	bezchybný až zlý	0
			veľmi zlý/havarijný	1
D	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho) na environmentálnu infraštruktúru	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k environmentálnym službám a zlepšenie kvality ich života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Podpora využívania lokálnych zdrojov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti environmentálnej infraštruktúry	nízka	<0;5)*
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry	stredná	<5;9*)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13>*

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Formulár (Z1) - Schválenie PRO

Schválenie PRO	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie PRO vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov Obdobie spracovania: dokument bol vypracovaný v mesiacoch jún – august 2015 Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 4 pracovné zastúpenia Pracovné skupiny: hospodárska pracovná skupina mala 3 členov a 2 pracovných stretnutia, sociálna pracovná skupina mala 3 členov a 3 pracovné stretnutia, environmentálna pracovná skupina mala 3 členov a 1 pracovné stretnutie Externá odborná spolupráca: Ing. Michal Dvorjak Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: dotazníkový prieskum
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: DD.MM.2015 Verejné pripomienkovanie: DD.MM.2015
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Michalok na roky 2015-2022.“

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

Riadiaci tím

Viera Mihočová - koordinátor

Ján Hudák

Zuzana Džujková

Sociálna pracovná skupina

Mgr. Zuzana Džujková

Agnesa Peštová

Ing. Michal Dvorjak

Hospodárska pracovná skupina

Ing. Michal Dvorjak

Ján Hudák

Viera Mihočová

Environmentálna pracovná skupina

Mgr. Lucia Buc Balická

Jozef Hamorník

Viera Mihočová

Partneri

Ing. Michal Dvorjak a kolektív

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Operačné programy 2014-2020

Partnerská dohoda 2014-2020

PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015

Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh

Stratégia Európa 2020

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší)

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Záverečný účet obce Michalok za rok 2014

Internetové zdroje: www.obecmichalok.sk

www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx

www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx

www.eu2020.gov.sk

www.partnerskadohoda.gov.sk

www.po-kraj.sk

www.statistics.sk

www.telecom.gov.sk

www.upsvar.sk

www.zemplin.eu

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO

APTP – aktívna politika trhu práce

a.s. – akciová spoločnosť

AT – Rakúsko

atď. – a tak ďalej

a pod. – a podobne

CZ – Česká republika

č. – číslo

ČOV – čistička odpadových vôd

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy

EÚ – Európska únia

HDP – hrubý domáci produkt

HU – Maďarsko

IČO – identifikačné číslo osoby

KURS – Konceptia územného rozvoja Slovenska

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

m.n.m – metrov nad morom

MOK – maloobjemové kontajnery

MŠ – materská škola

napr. – napríklad

NN – neurónová sieť

NÚP – Národný úrad práce

obyv. – obyvateľstvo

OcÚ – obecný úrad

OZ – obecné zastupiteľstvo

o. i. – okrem iného

PL – Poľsko

PO – prioritná oblasť

PRO – Program rozvoja obce

resp. – respektíve

SAD – Slovenská autobusová doprava

s.g.š. – severná geografická šírka

SK – Slovenská republika

SODB – Sčítanie domov a obyvateľov

SR – Slovenská republika

t. j. – to jest

tzv. – takzvaný

UoZ – uchádzač o zamestnanie

VT – Vranov nad Topľou

VÚC – vyšší územný celok

v.z.d. – východná zemepisná dĺžka

Zb. – Zbierka

ZŠ – základná škola

Z.z. – Zbierka zákonov

ŽP – životné prostredie

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Formulár (Ú4) - Dohoda o partnerstve

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO Michalok
Obdobie platnosti	- obdobie, pre ktoré bude dohoda platná (7 - 10 rokov, na obdobie realizácie PRO)
Predmet dohody	- spolupráca pri komplexnom rozvoji obcí, ktoré sú členmi MAS
Účastníci dohody	- MAS Slanské vrchy - Topľa
Riadenie procesu	- riadenie sa realizuje cestou voleného výboru MAS a starostky obce Michalok - spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s občanmi).
Financovanie	- spoločných projektov v oblasti kultúry, športu a ochrany ŽP - podporovaných aktivít na území obce Michalok

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO Michalok
Obdobie platnosti	- 2015 - 2022
Predmet dohody	- Spolupráca pri výstavbe kanalizácie a ČOV v mikroregióne Čičava
Účastníci dohody	- členovia mikroregiónu Čičava – obce Čičava, Merník, Michalok
Riadenie procesu	- riadiaci tím – starostovia dotknutých obcí na čele so starostkou obce Čičava
Financovanie	- spoločných projektov - Výstavba kanalizácie a ČOV v mikroregióne Čičava, - podporovaných aktivít – environmentálne aktivity v mikroregióne

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*